

Büyükşehir Belediyesi memur personele yemek hizmeti alımı i inin, yemek verme şekli yerine, ... Hizmet Yönetimi San. Ve Tic. A. 'nden lokanta vb. yerlerde yemek yenilmesini sağlamak suretiyle yapılması sonucunda kamu zararına neden olunması hususunda;

Yılı 2014 Dairesi 7 Karar No 101 İlam No 193 Tutanak Tarihi 19.04.2016 Kararın Konusu  e itli Konuları İlgilendiren Kararlar

YEMEK YARDIMI ... Büyükşehir Belediyesi memur personele yemek hizmeti alımı i inin, yemek verme şekli yerine, ... Hizmet Yönetimi San. Ve Tic. A. 'nden lokanta vb. yerlerde yemek yenilmesini sağlamak suretiyle yapılması sonucunda kamu zararına neden olunması hususunda; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 212'nci maddesinde; "Devlet memurlarının hangi hallerde yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esaslar Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Ba kanlığının birlikte hazırlayacakları bir yönetmelik ile tesbit olunur." hükmüne yer verilmiştir. Madde hükmünde, "hangi hallerde" ifadesine yer verilerek; her memurun, her hal ve  artta yemek yardımından faydalanamayacağı ifade edilmiş; memurun, hangi

halde ve ne şekilde bu yardımdan faydalanacağı da yönetmeliğe bırakılmıştır. Anılan maddeye dayanılarak hazırlanan, Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde; bu Yönetmeliğin amacının, Devlet Memurlarının yiyecek yardımından hangi hallerde, ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esasları belirlemek olduğu, “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde; bu Yönetmeliğin 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar hakkında uygulanacağı, “Yardım Şekli” başlıklı 3’üncü maddesinde; yiyecek yardımının yemek verme şeklinde yapılacağı, bu yardım karşılığında nakden bir ödemede bulunulamayacağı, “Yardımın Şartları” başlıklı 5’inci maddesinde; kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı olarak konulan ödeneğin, memurlara yemek vermek üzere kurulan yemek servisi, yardım sandığı, dernek veya bu mahiyetteki kuruluşa ödeneceği, yemek servisinin, yiyecek yardımından faydalanabilecek personel sayısının asgari 50 olması ve yemekhane için elverişli yer bulunması şartıyla atamaya yetkili amirin onayı ile kurulabileceği, yemek servisi için gerekli bina, tesis ve demirbaş eşyanın kurumlarca sağlanacağı, hükme bağlanmıştır. Bu hükümler göz önünde bulundurulduğunda; 657 sayılı Kanuna tabi memurlara yapılacak yiyecek yardımının, nakit para ve para temsili araçlar sağlanarak temin edilmesi şeklinde yapılması mümkün bulunmamaktadır. Raporun sonuç kısmında, memurlara yapılacak yiyecek yardımının, para temsili araçlar sağlanarak (ticket, kart) veya bedeli ödenerek kurum dışında yemek yeme şeklinde yapılmasının, 4734 ve 657 sayılı Kanunlar ile belirtilen Yönetmeliğe uygun olmadığı, bu yolla bütçeden mevzuatında öngörülmeeyen bir ödemenin yapıldığı ileri sürülmektedir. Sorumlular ise savunmalarında, para temsili araçlar sağlanarak (ticket, kart) nakden harcama şeklinde değil, aynı olarak kurum dışında yüklenici firma ile anlaşmalı lokantalardan yemek yenildiğini ve tüm ihale bedeline kamu zararı demenin personelin yemek yardımından yararlanamayacağı sonucunu doğuracağı ve bununda Anayasanın eşitlik ilkesine aykırı sonuçlar doğuracağını belirtmiştir. İşe ilişkin Teknik Şartnamenin 3’üncü maddesinde; “Memur Personele verilecek olan yemek hizmeti nakdi yardım niteliğinde olan para temsili araçlarla yapılmayacak olup, ihale konusu olan hizmet Memur Personele, bu şartnamede belirtilen yerlerde ve niteliklerde

yemek hizmetinin verilmesi şeklinde gerçekleşecektir" düzenlemesi yer almış olup, yine Teknik Şartname uyarınca, yüklenicinin İli ve ilçe merkezlerinde toplam 23 lokanta ile sözleşme imzaladığı ve bu sözleşmeleri idareye ibraz ettiği görülmektedir. Personelin yemek ihtiyacının kurum dışında yüklenici firma ile anlaşmalı lokantalardan fiilen karşılandığı ve ortada yüklenicinin bir maliyete katlandığı karinesi geçerlidir. Yüklenici sözleşme ve şartnamede belirtilen şartları yerine getirerek verilmesi gereken hizmeti yerine getirmiştir. Ayrıca denetim sırasında, yemeğin aynı olarak yenilmeyip para temsili araçlar sağlanarak (ticket, kart) nakden bir ödemenin yapıldığı da herhangi bir somut delil ile tevsik edilmiş değildir. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Yiyecek Yardımı" başlıklı 212'inci maddesi uyarınca çıkanları Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği'nin "Yemek Servisi Giderleri" başlıklı 4'üncü maddesinde. "Yiyecek yardımının gerektirdiği giderler, yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak, üzere bu yönetmelik kapsamına dahil memur kadrosu adedine göre kurum bütçelerine konacak ödeneklerle karşılanır. Ödenek dağıtımı yemek servisi kurulacak kurumdaki memur sayısı dikkate alınmak suretiyle yapılır. Yemek bedelinin bütçeden karşılanamayan kısmı yemek yiyenlerden alınır. 2255 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesi Hakkındaki Kanun'a göre tayın bedeli verilen personel ile sözleşmeli olarak çalıştırılanların, bu yönetmeliğe göre yiyecek yardımı yapılan yemek servislerinde yemekleri halinde yemek bedelinin tamamı kendilerinden alınır." denilmektedir. Buna göre kurum bütçesinden memurların her gün yemek yiyebileceği ihtimaline karşılık konulan yiyecek yardımı ödeneğinden yemek maliyetinin yarısını aşmamak üzere harcama yapılabileceğinden, yemek maliyetinin bütçeden karşılanamayacak olan kısmı yemek yiyenlerden karşılanacaktır. Yemek yiyenlerden alınacak asgari yemek ücretleri tarifesi ise her yılbaşında Bütçe Uygulama Talimatı ile asgari rakamlar üzerinden belirlenmekte olup, kurumlar yemek maliyetinin kalan kısmını karşılayacak şekilde bu rakamların daha üstünde fiyatlar tespit edebilecektir. Bu nedenle Bütçe Uygulama Talimatı ile belirlenen miktarlar asgari alınması gereken miktarı ifade etmektedir. Eğer Bütçe Uygulama Talimatında belirtilen miktarlar üzerinden kişilerden tahsil edilen bedel, yemeğin maliyetinin kalanını karşılamaya yetmiyorsa,

kişilerden tahsil edilen miktarın yemeğin maliyetinin kalan kısmını karşılayacak şekilde artırılması veya yemeğin maliyetinin düşürülmesi gerekmektedir. Bahsi geçen Yönetmeliğin “Yardımanın Şartları” başlıklı 5’inci maddesinde yer alan: “Kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı konulan ödenek memurlara yemek vermek üzere kurulan yemek servisi, yardım sandığı, dernek veya bu mahiyette kuruluşa ödenir” hükmü karşısında, özel firmalardan yemek teminine açıkça cevaz verilmediği anlaşılmakta ise de, Yükleniciye yapılan ödemenin tamamına kamu zararı diyebilmek için, bu ödemenin 5018 sayılı Kanunun 71’inci maddesinde sayılan şartları taşıması gerekmektedir. Anılan maddeye göre, yapılan bir ödemeden kamu zararı doğması için; “a) İş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması, b) Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması, c) Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması, d) İş, mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması, e) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması, f) (Mülga:22/12/2005-5436/10 md.) g) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması” gerekmektedir. Oysa rapor konusu yemek hizmeti, idare tarafından fiilen ve aynı olarak satın alınmış olup (aksini ispatlayabilecek bir bulgu mevcut değildir), yemek hizmetinin kurum dışından anlaşmalı lokantalar üzerinden sunulmuş olması, sadece bir “usul” hatası olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun tamamının kamu zararı olduğunu ileri sürebilmek için; Büyükşehir Belediyesi tarafından ilgili Yönetmelik hükümlerine göre bir yemek servisi (yemekhane) kurulması halinde yemek sunumunun daha ucuza mal edilebileceğinin ispatlanması ve bu şekilde ortaya çıkacak daha ucuz maliyet ile yükleniciye ödenen maliyet arasındaki farkın net olarak hesaplanarak ispatlanması gerekmektedir. Dolayısıyla Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği’nin “Yemek Servisi Giderleri” başlıklı 4’üncü maddesinde. “Yiyecek yardımının gerektirdiği giderler, yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak, üzere bu yönetmelik kapsamına dahil memur kadrosu adedine göre kurum bütçelerine konacak ödeneklerle karşılanır.” denildiğinden, yemek yardımından yararlananlardan yemek maliyetinin yarısının kesilmesi gerektiği açıkça anlaşılmaktadır. Bu itibarla; yemek maliyetinin yarısından, personelin ödediği tutar düşüldükten

sonra kalan kısmın kamu zararı olması gerektiği değerlendirildiğinden, aşağıdaki tabloda yeniden hesaplanan toplam ... TL kamu zararının; ... TL'sinin Harcama Yetkilisi ... ile Gerçekleştirme Görevlisi ...'a, ... TL'sinin Harcama Yetkilisi ... ile Gerçekleştirme Görevlisi ...'a, müştereken ve müteselsilen, 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 53'üncü maddesi gereği işleyecek faizleri ile ödettirilmesine, (Üye ... ve Üye ...'nın; "Bütçe Uygulama Talimatında belirtilen; yemek bedeli olarak memurlardan alınacak asgari tutarların, yemek yiyen memurlardan tahsil edildiği anlaşıldığından ilişilecek husus bulunmamaktadır" şeklindeki ayrışık görüşlerine karşı) 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 55'inci maddesi uyarınca ilamın tebliğinden itibaren altmış gün içinde temyiz başvurusu ve aynı Kanunun 56'ncı maddesi uyarınca ilamın tebliğinden itibaren 5 yıl içinde yargılamanın iadesi başvurusu yolları açık olmak üzere oy çokluğuyla karar verildi.]]>